

קול יעקב

לרפוי"ש
רפאל דוד בן אודליה

לרפוי"ש
ישי בן שושנה

להצלחת
בעל העלון ומשפחתו

להצלחת ולרפואת
כל עם ישראל

זמני השבת באלעד:
הדלקת נרות: 17:04
צאת שבת: 18:10
זמן ר"ת: 18:48

עלון מס' 167 | י"ד אדר א' |
תשפ"ד | שנה 4

מטעמים לשולחן שבת

"את הכבש האזור תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" (שמות כ"ט, כ"ט)

מספיק כסף בשביל זה. לכן איני רוצה שתמשיך במנהג הזה, אבל במקום זה אני מבקש שתבוא פעמים ביום לבית-הכנסת כדי לשמע את הדרשה שלי. הדבר הזה יהיה לי נעים ויעשה לי נחת, בדיוק כמו אותן שתי סעודות שהיית מביא לי מדי יום."

כך אמר הקדוש-ברוך-הוא לעם-ישראל: פעם הייתם מקריבים לי קרבנות פעמים ביום, שהרי כך כתוב: "את הכבש האחד תעשה בבקר

ואת הכבש השני תעשה בין הערבים."

אני יודע שבית-המקדש עומד להחרב, ואז כבר לא תוכלו להקריב לי קרבנות, ולכן במקום זה אני מבקש שתקראו פעמים ביום "שמע ישראל" – פעם בבקר ופעם בערב – והקריאה הזאת תהיה חשובה בעיני כאלו הקרבתם קרבנות.

ר' יעקב היה אדם חשוב ונכבד, וכל האנשים כבדו והעריכו אותו. מובן ששלמה, הבן שלו, כבד אותו מאד.

שלמה נהג להביא לאביו, ר' יעקב, את הארוחות שלו. פעמים ביום היה מביא לו אכל: בבקר הביא מזון מבשל – בשר או דגים, תפוחי-אדמה מרסקים או פתיתים מבשלים, מרק טעים וגם קומפוט.

בערב הביא שלמה לאביו לחמניה רפה, סלט קצוץ ומאכלי חלב בריאים.

כך נהג שלמה מדי יום.

עד שיום אחד ר' יעקב שם לב שהמזבב הכספי של שלמה בנו כבר לא כל-כך טוב.

אמר ר' יעקב לשלמה בנו: "אני יודע שכבר אין לך אפשרות להכין לי בכל יום את הארוחות, כי אין לך

העלון מס' 167 | י"ד אדר א' | תשפ"ד

לע"נ
יורם בן מרים כ"צ ז"ל

לע"נ
מרים בת רחל כ"צ ע"ה

לע"נ
דוד בן אסתר כ"צ ז"ל

אחת שאלתי

השליח שאכל את משלוח המנות

ומהר מנחם לשאול: האם יצאתי ידי חובת משלוח מנות, או שמא עלי להזדרז ולשלוח משלוח מנות נוסף?

תשובה: בשאלה זו הסתפק רבנו רפאל בירדוגו זצ"ל, שהיה קרוי בפי כל בשם "רפאל המלאך", בספרו "משפטים ישירים" (סימן ק"כ), ולא הכריע בדבר.

והגאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל (גליוני הש"ס, מגלה ז'), הביא את דברי רבי רפאל בירדוגו, וכתב שאין מקום להסתפק בזה, שכן כאשר אכל השליח את התבשילים, הוא היה גזול, והתחייב לשלם את שוי משלוח המנות למנחם; וכשאומר מנחם

עכשיו שיהיה זה משלוח מנות עבורי אלקנן, אין זו נתינת משלוח מנות, אלא מחילה על הכסף שאלקנן התחייב לו (מנחם אינו נותן לאלקנן כלל מנות, אלא רק מוחל לו על חוב דמי הגנבה). ולפיכך – סיים הגר"י ענגיל – פשוט שמנחם אינו יוצא בכך ידי חובה, ועליו לחזור ולשלוח מנות שוב!

ויתכן, שאם כל רצונו של מנחם היה לזכות במצוה ולהרבות אהבה ואחווה, אם כן, מי יקבל את המשלוח זה רק ענין שולי, ואם לבסוף לקחה אלקנן לעצמו, אין מנחם הנותן מקפיד על כך ואומר: "גם ברוך יהיה" (פי העקר מבחינתו של מנחם היה לצאת ידי חובת המצוה), ובאפן זה יש מקום לומר שיצא מנחם ידי חובה (ואולי באפן שפזז הסתפק רבי רפאל בירדוגו).

מעשה ביהודי בשם מנחם, שפנה אל ידידו אלקנן, ושאלו: "האם תוכל לתת בשליחותי משלוח מנות לידי של יהודה חברנו?". אלקנן השיב בחיוב, וקבל לידי את משלוח המנות, בו הנחו תבשילים טעימים.

אלקנן יצא לדרך, ובלכתו, חדר ריח הניחות של התבשילים לאפו. בהיותו קצת מבסם, פתח את המשלוח, והחל לטעם מעט מהתבשילים... האיש טעם קצת, ועוד קצת, ועוד קצת, עד שמבלי לשים לב... אכל את כל המשלוח עד תמו!

לקראת ערב, שאל מנחם את אלקנן: "האם בצעת את שליחותי?". "בוש ונכלם אני – השיב אלקנן – בעוונותי פתחתי את המשלוח, וטעמתי עוד ועוד מהמנות הטעימות שהונחו בו, וכשהגעתי לביתו של יהודה גליתי לחרדתי שפכר לא נותר במשלוח אפלו פרוו אחד..."

מנחם חושב פעת לעצמו – "אם יהודה לא קבל את משלוח המנות, אם כן, כדאי לי להחליט עכשיו שהמשלוח שנתיי ייהיה עבורי אלקנן, ובזה יצא ידי חובת המצוה..."

אך אחר מחשבה נוספת התעורר בשאלה – הרי התבשילים לא נתנו לאלקנן בתור משלוח מנות, אלא הוא אכלם ללא רשות, וכיצד אוכל להחליט פעת שמאכלים שפכר נאכלו יהיו למשלוח מנות...?

לע"נ ניסים בן יצחק ז"ל

לע"נ אשר (פליקס) בן סול ז"ל

לע"נ אהובה בת חיה חיריה ע"ה

